

Dosarul nr.1re-218/2021
1-19173626-01-1r/e-25112021

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

20 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Plămădeală Ghenadie, Cobzac Elena

Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către condamnată *Batireanu Alina* cu avocatul acesteia *Barbarov Eduard*, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 28 septembrie 2021, privind-o pe

Batireanu Alina xxxxx, născută la xxxxx,
originară din xxxxx, domiciliată în xxxxx.

Termenii de examinare a cauzei:

Prima instanță: 31.10.2019 – 02.06.2021;

Instanța de apel: 30.06.2021 – 28.09.2021;

Instanța de recurs ordinar: 25.11.2021 – 20.01.2022.

Asupra admisibilității recursului în cauză, în baza actelor din dosar,
Colegiul penal

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Cahul, sediul Cantemir din 02 iunie 2021, cauza fiind examinată pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Batireanu Alina a fost recunoscută vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe termen de 134 ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Batireanu Alina la 09 septembrie 2019, aproximativ la ora 01:20, deținând permisul de conducere categoria „B” cu nr. xxxxx, a condus automobilul de model „, xxxxx” cu n/î xxxxx pe traseul din s. xxxxx, r-nul xxxxx, în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, prin ce a încălcat cerințele art.14 lit. a) RCR, potrivit căruia: „*conducătorului de vehicul îi este interzis: să conducă vehiculul în stare de ebrietate ...*”, ca ulterior după ce a fost stopată de către colaboratorii poliției pe traseul nominalizat, existând temeiuri suficiente de a presupune că dânsa se află în stare de ebrietate inadmisibilă produsă de alcool, prin metoda alcoolscopică nr.2754 din 09 septembrie 2019, s-a

constatat că concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat este de 0,99 mg/l, ceea ce conform art.134¹² Cod penal corespunde stării de ebrietate cu grad avansat.

Acțiunile inculpatei Batireanu Alina au fost încadrate juridic în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi – *”conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat”*.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată împotriva acesteia avocatul Barbarov Eduard a depus cerere de recurs în numele inculpatei Batireanu Alina, solicitând casarea sentinței, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care conform art.79 Cod penal să-i fie aplicată o pedeapsa mai blândă, sub formă de munca neremunerată în folosul comunității - 100 ore, invocând în calitate de argumente faptul că, condamnată a recunoscut integral vina și se căiește sincer. Mai mult, instanța de judecată s-a pronunțat asupra permisului de conducere eliberat pe numele lui Batireanu Ana, însă permisul era pe numele Stoleru Ana.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 28 septembrie 2021, a fost respins recursul declarat, cu menținerea sentinței contestate fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de recurs a reținut că, judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concluziei, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatei Batireanu Alina de săvârșirea infracțiunii imputate.

În această ordine de idei, instanța de recurs a menționat că, analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, n-a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală.

Astfel, instanța de recurs a ajuns la concluzia că, nu poate fi reținută o altă situație de fapt decât cea reținută de către prima instanță.

Instanța de recurs a considerat nefondate motivele invocate de partea apărării la individualizării pedepsei penale, reținând că prima instanță la stabilirea pedepsei a ținut cont de prevederile art. art.7, 61, 75 Cod penal, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, de persoana inculpatei, anterior nu a fost judecată, nu prezintă pericol pentru societate, nu se află la evidența medicului narcolog sau psihiatru, nu are contraindicații referitor la starea de sănătate, este aptă de muncă, nefiind stabilit nici un impediment pentru executarea pedepsei stabilite, a manifestat căință sinceră, nu a cauzat prejudicii reale prin această infracțiune, de circumstanța atenuantă – căință sinceră și săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare, de faptul că nu au fost stabilite circumstanțe agravante prevăzute la art.77 Cod penal, considerând că, corectarea și reeducarea acesteia este

posibilă și rațională cu aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de 134 ore, la limita minimă prevăzută de Lege.

Referitor la solicitarea apărătorului inculpatei privind aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 100 ore, instanța de recurs a menționat că în speță, nu s-a constatat vreun temei pentru aplicarea în privința inculpatei Batireanu Alina a unei pedepse mai blânde, sub limita minimă prevăzută de Lege, prin prisma prevederilor art.79 Cod penal, or doar recunoașterea vinovăției și săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare nu constituie circumstanțe atenuante excepționale.

Astfel, instanța de recurs a indicat că sunt neargumentate invocările recurentului, precum că factorii menționați, ar fi determinat comportamentul inculpatei după săvârșirea infracțiunii. Nu poate fi acceptată concepțional săvârșirea infracțiunii pentru prima dată, ca fiind o circumstanță excepțională, or ea nu este legată de scopul și motivele faptei, de rolul vinovatului în săvârșirea infracțiunii, de comportamentul inculpatei în timpul și după consumarea infracțiunii, de alte circumstanțe care micșorează esențial gravitatea faptei și a consecințelor ei, după cum stipulează art.79 Cod penal.

Totodată, a remarcat că infracțiunea dată prezintă un pericol social sporit, așa cum generează pericolul de diminuare a securității traficului rutier în care sunt implicate multiple unități de transport, conducătorii cărora sunt justificați să creadă în nivelul înalt al securității traficului și în eficacitatea măsurilor de protecție a securității la trafic din partea statului.

Referitor la argumentul recurentului, precum că prima instanță s-a pronunțat asupra permisului de conducere eliberat pe numele Batireanu Ana, însă permisul era pe numele Stoleru Ana, instanța de recurs a menționat că eroarea admisă nu constituie temei de casare a sentinței adoptate din cele stipulate la art.444 Cod de procedură penală, or conform art.249 alin.(1) Cod de procedură penală – *”erorile materiale evidente din cuprinsul unui act procedural se corectează de însuși organul de urmărire penală, de judecătorul de instrucție sau de instanța de judecată care a întocmit actul, la cererea celui interesat ori din oficiu”*.

Mai mult ca atât, a menționat că la materialele cauzei este anexat copia permisului de conducere nr.175414925, eliberat la 28.09.2017, pe numele Anei Stoleru (în prezent Batireanu) și inculpata poate fi identificată după codul numeric personal (IDNP), care figurează în permisul de conducere.

5. Nefiind de acord cu decizia instanței de recurs, condamnată Batireanu Alina cu avocatul acesteia Barbarov Eduard, au declarat recurs în anulare, prin care au solicitat casarea integrală a deciziei instanței de recurs, cu dispunerea cauzei la rejudecare.

5.1. În motivarea recursului declarat recurenții au invocat că:

- recursul în anulare declarat este întemeiat pe prevederile art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, în cazul când un viciu fundamental în cadrul

procedurii precedente a afectat hotărârea atacată și este declarat în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei;

- decizia pronunțată de către instanța de recurs este ilegală și nemotivată sub aspectul verificării legalității sentinței instanței de fond, pe baza materialului din dosarul cauzei penale, nepronunându-se asupra tuturor motivelor invocate în recurs în coraport cu probele apărării, acționând contrar dispozițiilor prevederilor art.457 alin.(3) Cod de procedură penală, precum și a recomandărilor CEDO, astfel încât s-a comis o eroare judiciară gravă de drept;

- instanța de recurs a încălcat unul din principiile fundamentale ale preeminenței dreptului, principiul securității juridice, dreptul inculpatului la un proces echitabil, drept prevăzut și garantat de art.6 CEDO, art. art.20, 21, 26 din Constituția Republicii Moldova și art. art.8-10, 19, 24 Cod de procedură penală;

- instanța de recurs a comis erori de drept, ceea ce constituie un viciu fundamental, care a afectat hotărârea atacată, precum și care au dus la încălcarea flagrantă a dreptului la un proces echitabil, a principiilor de drept, dar și a principiului preeminenței dreptului într-o societate democratică prin faptul că, inculpata nu a fost citată legal pentru ședința de judecată din 28.09.2021, cauza fiind examinată în lipsa acesteia;

- nu a fost încetat procesul penal după termenul de prescripție, pentru o infracțiune ușoară, în speță termenul de prescripție a expirat la 09.09.2021.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispozițiilor art. 456 Cod de procedură penală, *recursul în anulare este supus unei verificări prealabile judecării în fond a acestuia, astfel că, instanța de recurs este obligată să îndeplinească actele procedurale preparatorii și să examineze admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în conformitate cu prevederile art. art.431 și 432 Cod de procedură penală, care se aplică în mod corespunzător.*

În conformitate cu art. 432 alin.(2), pct. 4) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de judecată, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.*

În conformitate cu art.453 alin.(1) Cod de procedură penală, raportat la prevederile art.6 pct. 44) ale aceluiași Cod, art. 4§2 al Protocolului nr. 7 al Convenției Europene a Drepturilor Omului, *hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental din cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.*

Prevederile pct. 44) art.6 Cod de procedură penală determină ca *viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, o încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de*

Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Reieșind din prevederile legale menționate, Colegiul penal reiterează că una din cerințele esențiale la declararea recursului în anulare este motivarea acestuia din punct de vedere al prezenței erorii de drept, comise la judecarea cauzei, ce cade sub incidența noțiunii de viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea atacată.

La caz, Colegiul penal atestă din textul recursului în anulare declarat, că recurenții invocă afectarea deciziei instanței de recurs adoptate în prezenta cauză, de un viciu fundamental, exprimat prin încălcarea art. 6§3 al Convenției – *dreptul la un proces echitabil*, susținând în acest sens că instanța de recurs a încălcat procedura penală privind citarea inculpatei la ședințele de judecată în instanța de recurs și examinarea cauzei în lipsa ultimei.

Analizând hotărârea atacată prin prisma respectivelor critici, Colegiul penal menționează, că aceste argumente sunt declarative și se combat prin materialele dosarului. Mai mult ca atât, conform materialelor dosarului, se constată contrariul și anume că, la ședința de judecată din 15 iulie 2021, inculpata Batireanu Alina a fost prezentă, însă din motiv că nu a încheiat contract cu avocatul ales - Barbarov Eduard, examinarea cauzei a fost amânată pentru 27 septembrie 2021, ora 09:00 (f.d.143).

Colegiu penal reține prevederile art.331 alin. (2) Cod de procedură penală – *părțile și persoanele prezente la ședința de judecată sânt obligate să se prezinte la data numită fără a fi citate suplimentar și respectiv dispoziția art.447 alin.(1) Cod de procedură penală - judecarea recursului se face cu citarea procurorului, avocatului și celorlalte părți. **Participarea procurorului și a avocatului în ședința instanței de recurs este obligatorie.** Neprezentarea inculpatului, părții vătămate, părții civile și părții civilmente responsabile legal citate, precum și a reprezentanților lor nu împiedică examinarea recursului, însă dacă este necesar, instanța de recurs poate recunoaște prezența lor obligatorie, informându-i despre aceasta. Prezența inculpatului aflat în stare de arest este obligatorie, cu excepția cazului în care acesta refuză să fie escortat la ședință.*

Astfel, la ședința de judecată din 27 septembrie 2021, inculpata Batireanu Alina nu s-a prezentat și nu a comunicat instanței motivul neprezentării, însă a fost prezent avocatul acesteia, ales prin contract, Barbarov Eduard, care a solicitat amânarea examinării cauzei, fără a putea preciza motivul neprezentării inculpatei, ca urmare ședința de judecată a fost amânată pentru 28 septembrie 2021 (f.d.150).

Ulterior, la ședința de judecată din 28 septembrie 2021, inculpata la fel nu s-a prezentat și nu a comunicat motivul neprezentării, prin urmare instanța de recurs a decis examinarea cauzei în lipsa acesteia.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal conchide că criticile formulate de către apărător, referitor la încălcarea procedurii de citare a inculpatei nu pot fi acceptate și contravin dispozițiilor Legii mai sus nominalizate, or deși avocatul a anunțat personal instanța de recurs despre amânarea ședinței de

judecată pe motiv că, inculpata se află la spital cu copilul, în ședința de judecată nu a prezentat nici o probă plauzibilă privind imposibilitatea prezentării inculpatei, instanța de recurs sesizând clar intenția părții apărării de tergiversare a examinării cauzei.

Colegiul penal consideră că, decizia instanței de recurs privind examinarea cauzei în lipsa inculpatei, nu afectează dreptul acesteia la un proces echitabil, în contextul în care pe parcursul examinării cauzei Batireanu Alina a fost reprezentată de avocatul Barbarov Eduard, care a susținut pe deplin recursul declarat în numele acesteia.

De asemenea, Colegiul penal accentuează, că soluția respectivă a instanței de recurs vine în concordanță și cu jurisprudența CtEDO, cauza *Avramenco vs Moldova din 16 ianuarie 2007*, care în § 35 din hotărâre a statuat că nu poate fi admisă cerința reclamantului cu privire la constatarea încălcării art.6§1 CtEDO, în contextul în care nu a prezentat motive întemeiate în privința lipsei sale de la judecarea cauzei.

În continuare, Colegiul penal menționează că nu poate accepta nici alegațiile recurenților precum că, instanța de recurs a admis o eroare gravă de drept prin faptul că *„nu a fost încetat procesul penal după termenul de prescripție, pentru o infracțiune ușoară, în speță termenul de prescripție a expirat la 09.09.2021”*.

În acest context, Colegiul penal reține că potrivit art.60 alin.(1) lit. a) Cod penal, *persoana se liberează de răspundere penală dacă din ziua săvârșirii infracțiunii au expirat 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare. (2) Prescripția curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată.*

Infracțiunea prevăzută de art.264¹ alin.(1) Cod penal, în baza căreia a fost condamnată Batireanu Alina, prevede sancțiunea sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, iar potrivit art.16 alin. (2) Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare.

Din materialele cauzei se constată că, fapta în baza căreia a fost recunoscută vinovată Batireanu Alina a avut loc la 09.09.2019, astfel prescripția a început a curge din ziua săvârșirii infracțiunii și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată – 28.09.2021.

De asemenea se constată că, în cadrul examinării cauzei în prima instanță, potrivit pct.1 al Hotărârii Parlamentului nr.55 din 17 martie 2020, a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie – 15 mai 2020, respectiv procesul penal a fost suspendat la 18 martie 2020, fiind reluată judecarea cauzei la 19 mai 2020 (f. d. 80-81).

Totodată, Colegiul penal reține că potrivit pct. 1 al Anexei la Dispoziția nr. 1 din 18 martie 2020, a Comisiei pentru Situații excepționale a Republicii Moldova: pe durata stării de urgență termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel nu încep să curgă, iar dacă au început să curgă, se suspendă pe toată durata stării de urgență instituite potrivit Hotărârii Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020, iar conform pct. 10 alin. (2) - procesele

penale aflate în curs pe rolul instanțelor de judecată, indiferent de etapa de examinare, se suspendă de drept pe durata stării de urgență.

Prin urmare, Colegiul penal constată că din momentul săvârșirii faptei încriminate infracțiunii de către Batireanu Alina (09.09.2019) și până la data rămânerii definitive a hotărârii instanței de judecată, în speță, la data adoptării deciziei de către instanța de recurs pe 28.09.2021, prescripția nu era intervenită, or curgerea termenului de prescripție a fost suspendat pe toată perioada stării de urgență (18 martie -19 mai 2020), respectiv încetarea procesului penal în privința condamnatei Batireanu Alina în temeiul intervenirii termenul de prescripție de tragere la răspundere penală, nu este aplicabil la caz.

În concluzie, Colegiul penal atestă că în cauza deferită judecătii, instanța de recurs nu a admis careva erori sau vicii de procedură pentru a fi necesară intervenția instanței de recurs în anulare în vederea remedierii acestora.

Totodată, Colegiul penal evidențiază că, dreptul la un proces echitabil, consfințit în art.6 din Convenție, coroborat cu accesul liber la justiție și prezumția nevinovăției - drepturi fundamentale prevăzute în art. art.20, 21 din Constituție, enunță și preeminența principiului supremației dreptului. Unul din elementele fundamentale ale preeminenței principiului supremației dreptului este garantarea securității raporturilor juridice, care înseamnă, că o soluție definitivă a oricărui litigiu, inclusiv de natură penală, nu trebuie rediscutată.

Acest principiu insistă asupra faptului că nici o parte în proces nu este în drept să solicite reluarea procesului de judecată în scopul unei noi soluționări a cauzei după ce hotărârea a devenit definitivă și irevocabilă, excepție făcând doar temeiurile stricte prevăzute de Lege.

În speță, hotărârea atacată nu este afectată de viciu fundamental și a căpătat putere de lucru judecat (*res judicata pro veritate habetur*), ce produce o cauză de împiedicare a pornirii, continuării, judecării cauzei penale ori redeschiderii acesteia.

De asemenea, se menționează că principiul securității raporturilor juridice, consfințit în art. 6 din Convenție, *cere inter alia ca*, atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (hotărârea *Brumărescu vs România din 28 octombrie 1999*).

Mai mult ca atât, potrivit dispoziției art.4§2 din Protocolul 7 CEDO, redeschiderea procesului, conform Legii și procedurii penale a statului respectiv, poate fi efectuată, doar în cazul în care au apărut fapte noi, ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente și sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

La caz, instanța de recurs în anulare stabilește că hotărârea contestată nu este afectată de nici un viciu fundamental, fiind conformă prevederilor legale și această hotărâre judecătorească rămasă definitivă și irevocabilă capătă putere de lucru judecat, ce produce o cauză de împiedicare a pornirii, continuării, judecării cauzei penale ori redeschiderii acesteia.

În acest context, Colegiul penal a stabilit că la examinarea prezentului recurs în anulare, nu s-au constatat erori de drept comise de către instanța de recurs, ce ar indica la existența unui viciu fundamental în cauză și ar afecta hotărârea irevocabilă, fapt ce impune inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnată *Batireanu Alina* cu avocatul acesteia *Barbarov Eduard*, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.art.456 alin.(1), 432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnată *Batireanu Alina* cu avocatul acesteia *Barbarov Eduard*, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Cahul din 28 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Batireanu Alina xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 20 ianuarie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Cobzac Elena